

gjerning, at Fattigudgifterne ere i Stigen; Udgiften er stegen meget betydeligt, og det ligger tildels i den mangelfulde Bestyrelse af Fattigvæsenet. Der er en Slaphed i Bestyrelsen af det kommunale Fattigvæsen, og — lad mig sige det rent ud — for en meget væsentlig Del ere i Kommunerne de økonomiske Hensyn saa stærkt raadende, at man ikke er ganske fri for at sætte det Humane til Side. Naar jeg altsaa skulde ønske at fremkomme med en Anvisning til noget Andet, da kom det ganske naturligt, at jeg maatte lægge Vægten paa at sige: Benyt Anstalterne noget oftere, end I hidtil have gjort, lad den Side af Eders Fattigforsørgelse, som egentlig gaar ud paa at spise de Fattige af, med saa Lidt, som det overhovedet er muligt, træde mere i Baggrunden end hidtil og bestem Eder til at benytte en Fattigforsørgelse, som ikke blot i Længden maasse vil blive den mest økonomiske, men som navnlig er den, som utvivlsomt er mest skikket til at bevare Subjekter, som ere komne paa Gldebanken, for at blive Fattiglemmer til evig Tid. Det har været min Tanke med Lovforslagets Forskrifter, og jeg ser ikke rettere, end at de vilde have en ikke saa ringe Indflydelse paa Fattigbestyrelsen i det Hele, selv om det havde været ønskeligt, at der var blevet redigeret Noget om paa den, hvorimod det forekommer mig, at der ikke gives den mindste Anthyndning af noget Saadant i den Redaktion, som foreligger fra Udvalgets Side. Jeg kan heller ikke frigjøre mig for at have observeret, at der gaar en noget for stærk kommunal Lufning gjennem det ærede Udvalgs Forslag; men selv om jeg ikke havde lugtet dette, har jo den ærede Ordfører selv aldeles utvetydig i Dag sagt, at en af de Grunde, hvorfor man ikke vilde gaa ind paa Regeringens System, var den, at det traadte den kommunale Selvstændighed vel nær, og der sidder et æret Medlem her i Nærheden af mig (Jensen), som har troet i Regeringsforslagets Bestemmelser at se nogle ganske overordentlige Overgreb fra Regeringsmagtens Side overfor Kommunerne; i det Mindste udtalte han sig overmaade stærkt i denne Retning ved 1ste Behandling. Noget Saadant ligger aldeles ikke i mine Tanker; men jeg kan paa den anden Side virkelig ikke sætte den kommunale Selvstændighed og Selvstyrelse saa høit, at den skulde kunne undrage sig fra at efterkomme Lovregler og finde sin Selvstyrelse truet derved; at der gjennem en Lov fastsættes nærmere Regler for, hvorledes Fattigforsørgelsen i det Hele skal effektueres. Jeg forlanger for mit Vedkommende ikke at gribe ind i den almindelige Ledelse af Fattigvæsenets Anliggender; men jeg har troet det nyttigt at gjøre det gjennem denne Lov; som administrativ Autoritet derimod forlanger jeg aldeles ikke, at Indenrigsministeren skal blandes ind i Afgjørelsen af de enkelte Tilfælde, undtagen hvor der er Grund til Klager, hvor der er Noget, som de kommunale Autoriteter sætte til Side. Der anser jeg det for

at være i sin Orden, ja for at være en ligefrem Pligt, at Indenrigsministeren træder til. — Naar jeg ikke desto mindre ikke vil fraraade det høie Thing at følge Udvalgets Forslag ved denne Behandling, da er det dels, fordi jeg erkjender, navnlig efter at have hørt Diskussionen her, at der kan være Udskilligt at ændre ved Regeringens Lovforslag. Men det maa dog være mig tilladt i Anledning af, hvad den sidste ærede Taleer yttrede, at sige, at der ikke i Lovforslaget staar Noget om, at det skulde være hver Kommunes Pligt at skaffe sig den Slags Anstalter, som her er Tale om, men at det tværtimod er forudsat, at flere Kommuner — hvad der sker i saa mange andre Tilfælde — kunne forene sig om at etablere en Forsørgelses- og Arbejdsanstalt; ja, jeg er end ikke gaaet saa vidt, at jeg fordrer, at der i alt Fald skulde være en Pvangsarbejdsanstalt indenfor visse Kredse af Landet. Naar jeg ikke desto mindre nu tror at kunne ved enkelte Ændringer til 3die Behandling, sige at faae det sat igjennem, som jeg maa anse for at være uomgængelig nødvendigt; men for Øvrigt at kunne lade Fattigbestyrelserne nytes med det kommunale Tilhyn i den daglige Bestyrelse, da gjør jeg derved nogen Regning paa, at den Erkjendelse er bleven noget mere almindelig i Landet, at det er nødvendigt at tage fat paa en anden Maade, end man har gjort hidtil, og jeg gaar ud fra, at Udvalget selv foreslaar, at der skal ansættes kommunale Inspektører, eller at der kan ansættes saadanne; jeg vilde ønske, at det blev en Institution, som ikke blot kunde, men ogsaa skulde etableres. Jeg lægger heller ikke Skjul paa, at det vel kunde være, at det, naar man skal gaa den Vej, som Udvalget foreslaar, vil blive nødvendigt at komme til ad den mere praktiske Vej, om jeg saa maa sige, at føre Kommunerne ind paa en stærkere Benyttelse, en mere samlet og disciplinert Fattigforsørgelse end hidtil. Jeg siger, at det maasse kan være nødvendigt, at det bliver gjort dem til Pligt indenfor visse Kredse at skaffe saadanne Anstalter, som ved deres Nærverelse ikke blot gjøre det muligt, men endog saa sandsynligt, at Kommunerne ville benytte dem. Jeg forlanger som sagt ikke for Indenrigsministeriets eller lad mig sige for Regeringsmagtens Vedkommende en Ret til at blande mig ind i den specielle kommunale Bestyrelse, og navnlig forlanger jeg ikke som Regel at forbeholde mig Magt til at kunne omgøre de Beslutninger, som de enkelte Fattigbestyrelser maatte have taget; men jeg kan ikke gaa ind paa at følge det ærede Udvalg saa vidt, at jeg ogsaa skulde følge det, hvor det gjør hele Fattigforsørgelsen til et rent kommunalt Anliggende, som det ikke har været og ikke for Tiden er, og som det efter min Formening heller ikke bør være, fordi Kommunerne her enten paa den ene eller paa den anden Maade ville vise sig at være Part i Sagen. Jeg anser det tillige for at være de Fattiges Ret, at de maa have Lov til at kunne